

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Nukentėjusiųjų Teisės Pagal Šalis](#) > 1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės

1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės

Kokią informaciją, įvykus nusikaltimui, man suteiks valdžios institucija (pvz., policija, prokuroras), man dar nėra pranešus apie nusikaltimą?

Nuo pirmo jūsų kreipimosi į kriminalinę policiją arba prokuratūrą (port. *Ministério Público*) jūs turite teisę būti informuojamas apie:

- tai, kokią paramą – medicinos pagalbą, psichologinę paramą, specialisto paramą ir, atitinkamais atvejais, laikiną būstą – galite gauti ir kas gali ją suteikti;
- kaip ir kur pateikti skundą arba pranešti apie nusikaltimą;
- kaip ir kokiomis sąlygomis galima gauti kompensaciją;
- kaip kreiptis teisinės pagalbos ir konsultacijos;
- kaip ir kokiomis sąlygomis galima reikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio;
- smurtinių nusikaltimų arba smurto namuose atvejais – kaip ir kokiomis sąlygomis galima reikalauti kompensacijos iš valstybės;
- kaip galima pasinaudoti vertimo žodžiu ir vertimo raštu paslaugomis;
- valdžios institucijų kontaktinius duomenis, kuriais naudodamiesi nukentėjusieji galėtų teikti arba gauti informaciją apie bylą;
- kaip ir kokiomis sąlygomis jums gali būti atlygintos dalyvavimo baudžiamajame procese išlaidos.

Ši informacija gali skirtis pagal konkrečius jūsų poreikius, asmenines aplinkybes ir nusikaltimo rūšį, tam tikrais proceso momentais gali būti teikiama papildoma informacija.

Negyvenu ES šalyje, kurioje įvykdytas nusikaltimas (ES ir ne ES piliečiai). Kaip saugomos mano teisės?

Jeigu gyvenate ES šalyje, tapote nusikaltimo auka Portugalijoje ir apie nusikaltimą nepranešėte, galite pateikti pranešimą apie nusikaltimą savo gyvenamosios šalies valdžios institucijoms. Jūsų gyvenamosios šalies valdžios institucijos nedelsdamos perduos pranešimą šalies, kurioje buvo padarytas nusikaltimas, kompetentingoms institucijoms.

Jeigu gyvenate kitoje ES ar ne ES šalyje, galite padaryti pareiškimus būsimam naudojimui, t. y., pareiškimus, kuriuos būtų galima panaudoti kaip įrodymus nagrinėjant bylą teisme, kad jums nereikėtų grįžti į Portugaliją. Tačiau, jeigu jūsų būtų paprašyta pateikti papildomų pareiškimų ir jūs jau būtumėte išvykęs iš šalies, kurioje padarytas nusikaltimas, jūs galite būti apklaustas telefonu arba vaizdo konferencijos ryšiu iš savo gyvenamosios šalies.

Kokią informaciją gausiu, jei pranešiu apie nusikaltimą?

Jūs turite teisę gauti ne tik pirmiau nurodytą informaciją; jeigu nurodote, kad pageidaujate būti informuojamas apie visus baudžiamajame procese priimamus sprendimus, taip pat turite teisę būti informuojamas apie tolesnius veiksmus, kurių buvo imtasi pagal pranešimą apie nusikaltimą, įskaitant tiek sprendimą pateikti įtariamajam kaltinimus arba užbaigti ar laikinai sustabdyti bylą, tiek taikytas laisvės suvaržymo priemonės. Taip pat turite teisę būti informuojamas apie teismo bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo priėmimo dieną, laiką ir vietą.

Ar turiu teisę gauti nemokamas vertimo žodžiu ar raštu paslaugas (kai kreipiuosi į policiją ar kitas institucijas, arba tyrimo ar teismo nagrinėjimo metu)?

Taip. Jeigu gerai nemokate kalbos ir turite dalyvauti atliekant procesinį veiksma, turite teisę, kad už šį procesinį veiksma atsakingos valdžios institucijos prašymu jums būtų paskirtas vertėjas žodžiu, suprantantis portugalų kalbą ir kalbą, kurią mokate jūs.

Vertėjas žodžiu skiriamas nemokamai.

Kaip valdžios institucija užtikrina, kad suprasčiau ir būčiau suprastas (jei esu vaikas; jei turiu negalią)?

Kai pateikiamas standartinis dokumentas (jame nurodomos jūsų, kaip nukentėjusiojo, teisės ir pareigos), jums aiškiai ir suprantamai, atsižvelgiant į konkrečias jūsų savybes (kultūrinės, intelektinės ir kt.), paaiškinamos jūsų teisės ir pareigos, atkreipiant dėmesį, pavyzdžiui, į galiojančių teisės nuostatų dėl vertėjo žodžiu skyrimo taikymą, jeigu jūs gerai nemokate ar nesuprantate portugalų kalbos arba jeigu dėl negalios ar neveiksnumo turite kitokių komunikacijos poreikių.

Paramos aukoms tarnybos

Kas teikia paramą aukoms?

Kriminalinė policija, prokuratūra ir įvairios paramos aukoms tarnybos.

Ar policija mane automatiškai nukreips į paramos aukoms tarnybą?

Jūs būsite informuotas apie paramos aukoms tarnybas, į kurias galite kreiptis, jeigu pageidaujate pasinaudoti jų paslaugomis.

Jeigu jūs esate smurto namuose auka, jus informuos apie jūsų teisę gauti specializuotos tarnybos pagalbą smurto namuose aukoms. Po to, kai sutiksite gauti specializuotą paramos tarnybos pagalbą savo gyvenamojoje vietoje (arba darbe, arba kitoje vietoje), kriminalinė policija susisieks su minėta tarnyba.

Kaip saugomas mano privatumas?

Jums bus suteikta tinkamo lygio apsauga, visų pirma užtikrinamas jūsų saugumas ir jūsų privatumo apsauga, jeigu kompetentingos institucijos nuspręš, kad kyla rimta keršto ar pakartotinės viktimizacijos grėsmė arba esama aiškių ženklų, kad gali būti pažeidžiamas jūsų privatumas. Šiuo tikslu pasirūpinama, kad išvengtumėte savo ir savo šeimos narių kontakto su įtariamuju (-aisiais) ar kaltinamuoju (-aisiais), kai jie dalyvauja procese, ypač teismo pastatuose. Jūs turite teisę būti išklaustas neoficialioje, privačioje aplinkoje ir galite būti išklausomas vaizdo konferencijos būdu.

Ar tam, kad man būtų suteikta aukoms skiriama parama, prieš tai turiu pranešti apie nusikaltimą?

Ne. Paramos aukoms tarnybos paslaugomis galite naudotis neatsižvelgiant į tai, ar pateikėte pranešimą apie nusikaltimą.

Asmeninė apsauga, jei man gresia pavojus

Kokio pobūdžio apsaugos esama?

Jūsų apsauga ir saugumas užtikrinami skiriant kaltinamajam vieną ar kelias laisvės suvaržymo priemones. Apribojimo priemonė yra kaltinamojo asmeninės laisvės apribojimas, jis gali būti skirtas per baudžiamąjį procesą, kai yra rizika, kad kaltinamasis pabėgs, rizika, kad taps sunkiau surinkti ir išsaugoti nusikaltimo įrodymus, pavojus viešajai tvarkai ir (arba) rizika, kad bus toliau vykdoma nusikalstama veikla.

Taikoma speciali liudytojų apsaugos sistema, visų pirma susijusi su jūsu, kaip nukentėjusiojo, ir jūsų šeimos narių apsauga nuo keršto, bauginimo ar tolesnės nusikalstamos veiklos, įskaitant veiksmus, kurie gali kelti pavojų jūsų gyvybei, fizinei neliečiamybei, emocinei ir psichologinei savijautai ir jūsų orumui duodant parodymus.

Kas gali man suteikti apsaugą?

Kriminalinė policija, prokuratūra ir teismas.

Ar kas nors įvertins mano bylą, kad nustatytų galimą tolesnę žalą iš nusikaltimo vykdytojo?

Jūsų bylą, atsižvelgiant į proceso etapą, vertins kriminalinė policija, prokuratūra arba teismas.

Ar kas nors įvertins mano bylą, kad nustatytų galimą tolesnę žalą iš baudžiamosios teisenos sistemos (tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu)?

Taip; kaip minėta, taip pat atsižvelgiant į proceso etapą, kai valdžios institucijos mano, kad kyla didelė grėsmė arba esama aiškių ženklų, kad jūsų saugumui ir privatumui gali būti tyčia keliamas rimtas pavojus, jums, jūsų šeimos nariams ar kitiems jums artimiems asmenims bus suteikta tinkamo lygio apsauga.

Kokia apsauga numatyta ypač pažeidžiamoms aukoms?

- Nukentėjusieji apklausiami iš karto, kai tik įmanoma, ir toje vietoje, kurioje jie patogiausiai jaučiasi. Jeigu nukentėjusiuosius reikia apklausti daugiau negu kartą, apklausas, nukentėjusiojo pageidavimu, atlieka tas pats asmuo;
- pasirūpinama, kad būtų išvengta kontakto su kaltinamuoju ir, pavyzdžiui, parodymai duodami naudojantis tinkamomis technologinėmis priemonėmis, visų pirma vaizdo konferencija ar telekonferencija;
- daromi pareiškimai būsimam naudojimui;
- tais atvejais, kai nukentėjusieji yra seksualinio smurto, smurto dėl lyties ar lytinių partnerių smurto aukos, apklausas, nukentėjusiojo pageidavimu, atlieka tos pačios kaip ir nukentėjusysis lyties asmuo, nebent apklausą atlieka teisėjas ar magistratas;
- teismas gali skirti uždara posėdį.

Esu nepilnametis. Ar turiu specialių teisių?

Neatsižvelgiant į tai, koks nusikaltimas prieš jus padarytas, būdamas nepilnametis, jūs laikomas ypač pažeidžiama auka.

Nusikaltimo aukomis tapę vaikai turi ne tik ypač pažeidžiamoms aukoms taikomas teises, juos taip pat visada lydi teisinis atstovas, o jeigu kyla interesų konfliktas su jų teisiniais atstovais – tada advokatas. Jūs visada būsite apklausiamas neoficialioje aplinkoje, jus taip pat gali lydėti paramos aukoms tarnybos darbuotojas ir (arba) psichologas.

Mano šeimos narys mirė įvykdžius nusikaltimą. Kokios mano teisės?

Mirties atveju teisė gauti kompensaciją suteikiama ir tiems asmenims, kurie pagal civilinę teisę turi teisę į išlaikymą, taip pat tiems, kurie gyveno kartu su nukentėjusiuoju, ir jie taip pat gali turėti teisę gauti išankstinę kompensaciją iš valstybės.

Mano šeimos narys buvo nusikaltimo auka. Kokios mano teisės?

Nukentėjusieji ir jų šeimos nariai turi teisę į apsaugą nuo keršto, bauginimo ar tolesnių nusikaltimų prieš juos. Jūs turite teisę būti apsaugotas nuo veiksmų, kurie gali kelti pavojų jūsų gyvybei, fizinei neliečiamybei, emocinei ir psichologinei savijautai ir orumui duodant parodymus. Kai valdžios institucijos mano, kad kyla didelė keršto grėsmė arba esama aiškių ženklų, kad jūsų saugumui ir privatumui gali būti tyčia keliamas rimtas pavojus, jums, jūsų šeimos nariams ar kitiems jums artimiems asmenims bus suteikta tinkamo lygio apsauga.

Ar galiu pasinaudoti tarpininkavimo paslaugomis? Kokios sąlygos taikomos? Ar būsiu saugus vykstant tarpininkavimo procesui?

Taip. Kai padaromi nesunkūs arba apysunkiai nusikaltimai, pvz., grasinimai, nedidelė žala, užpuolimai, teisės aktuose numatyta galimybė būtų spręsti tarpininkavimo tarp nukentėjusiojo ir kaltinamojo būdu, jeigu kaltinamasis jau pripažino nusikaltimą.

Atitinkamai tyrimo etapu prokuratūra savo iniciatyva arba nukentėjusiojo ir kaltinamojo prašymu gali perduoti būtų spręsti tarpininkavimo būdu, informuodama minėtus asmenis apie šį perdavimą ir apie tai, kad su jais susisieks tarpininkas.

Tarpininkavimas yra nemokamas, konfidencialus ir savanoriškas, t. y. jūs dalyvaujate tik tuo atveju, jei pageidaujate, ir galite tarpininkavimo bet kuriuo metu atsisakyti.

Jeigu susitarimo nepasiekiate, baudžiamasis procesas tęsiamas toliau.

Kur galiu rasti teisės aktą, kuriame būtų išdėstytos mano teisės?

Adresu https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_main.php

■ Paskutinis naujinimas: 14/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.